

Menno Wigman Nederland

JEUNESSE DORÉE

Ik zag de grootste geesten van mijn generatie
bloeden voor een opstand die niet kwam.
Ik zag ze dromen tussen boekomslagen en
ontwaken in de hel van tweeëntwintig steden,
heileloos als het uitgehakte hart van Rotterdam.

Ik zag ze zweren bij een nieuwe dronkenschap
en dansen op de bodem van de nacht.
Ik zag ze huilen om de ossen in de trams
en bidden tussen twee maal honderd watt.

Ik zag ze lijden aan een ongevraagd talent
en spreken met gejaagde stem:
was alles al gezegd, nog niet door hen.

Ze waren laat. Aan geen belofte werd voldaan.
De steden blonken zwart als kaviaar.

Menno Wigman The Netherlands

JEUNESSE DORÉE

I saw the greatest spirits of my generation
bleed for a revolt that did not come.
I saw them dreaming between dust covers and
waking up in the hell of twenty-two cities,
wicked as the hacked-out heart of Rotterdam.

I saw them swearing by a new-found drunkenness
and dancing on the dark floor of the night.
I saw them weeping for the blockheads in the trams
and praying between twice one hundred watts.

I saw them suffering from an uninvited talent
and speaking with an agitated voice:
everything already said, not yet by them.

They were late. No promises that were lived up to.
The cities glittered black as caviar.

HARD TEGEN HARD

We waren niet begaan met wat er stierf.

Een trage stoet, een laatste groet:
het deed ons niets. We waren jong
en hoonden het misbaar van bloemen
en verklede mussen, we liepen door
en leefden onze tijd aan stukken.

De lusten, niet de lasten, en de wereld
een matras. En tussen alle kussen door
een stil besef dat dit het was: het zwelgen,
nu en hier, de wijsheid van het dier.
We waren niet begaan met wat er stierf.

En toen we wakker schrokken in een witte zaal
- ver van de straten en de stoeten -
kwam ons een ondervoede man bezoeken
en wees. We hebben amper opgekeken,
bleven kalm en deden hem verbleken.

THE GLOVES OFF

We felt no ounce of pity for what died.

A slow procession, one last session:
it left us cold. For we were young
and mocked the clamouring of flowers
and dressed-up sparrows, we walked on
and lived our time to pieces.

The sensations, not the obligations, and the world
a mattress. Amidst the blissful kisses, though,
a quiet sense that this was it: revelling,
here and now, the wisdom of an animal.
We felt no ounce of pity for what died.

And when we jerked awake in some white ward
- far from the streets and the processions -
a half-starved man paid us a visit
and pointed. We scarcely raised our eyes,
stayed calm and made the image fade.

OUDSTE ZOON

De diepe zomer stelde niet gerust.
Er hing een afscheid in de lucht
toen wij daar stonden in die kluis,
koel en donker, zonder woorden
voor de waarde van legaten
en het polshorloge dat ik later...

Mijn vader leek goed voorbereid.
'Als ik er niet meer ben,' klonk het
monter, 'komt dit vast van pas.'
En onbeholpen als altijd mat ik
mezelf een scheefgebogen glimlach aan,
betuigde hem alvast mijn dank en zag

mezelf toen in een stijve aula staan,
wit van verwijt dat ik nooit eerder,
nooit genoeg. Zeg het, zeg het hem nu.
Bedreven keek hij door mijn zorgen heen.
Zijn stoere woorden stelden niet gerust.
Er hing een afscheid in de lucht.

ELDEST SON

The depths of summer did not reassure.
A farewell hung there in the air
when we were standing in that vault,
cool and dark, with no words
for the value of bequests
and the wristwatch that I later...

My father seemed quite well prepared.
'When I'm no longer here,' he sprightly
said, 'this is sure to come in handy.'
And awkwardly as always I assumed
what must have been a crooked smile,
assured him of my gratitude and saw

myself standing in some huge stiff hall,
white with remorse that I had never before,
never enough. Say it, say it to him now.
He looked adeptly through my worries.
His words though stalwart did not reassure.
A farewell hung there in the air.

MISVERSTAND

Dit wordt een droef gedicht. Ik weet niet goed
waarom ik dit geheim ophoest, maar sinds een maand
of drie geloof ik meer en meer dat poëzie
geen vorm van naastenliefde is. Eerder een ziekte
die je met een handvol hopeloze idioten deelt,

een uitgekookte klacht die anderen vooral verveelt
en 's nachts - een heerkunst is het niet.
De kamer blijft een kamer, het bed een bed.
Mijn leven is door poëzie verpest en ook
al wist ik vroeger beter, ik verbeeld me niets

wanneer ik met dit hoopje drukwerk vierenzestig
lezers kwel of, erger nog, twee bomen vel.

MISUNDERSTANDING

This poem will be sad. I do not quite know why
I'm coughing up this secret, but for the past two
or three months the thought's been haunting me
that poetry is not a form of mercy. Rather an illness
that you share with a handful of hopeless idiots,

a shrewd lament that others will find dull
and after dark – the art of healing always fails.
The room is still a room, the bed a bed.
My life is plagued by poetry and even
though I once knew better, I have no delusions

when this small heap of print means I've compelled
sixty-four readers, or, worse still, two trees are felled.

NACHTRUST

Avond. Twee tuinen verder woedt het voorjaar
en sluipen kapers door het donker.
Ergens vechten nagels om een vacht. Gekrijs
om kruimels liefde. Stukgebeten oren.
De krolse oorlog van een voorjaarsnacht.

Bijna vergeten hoe ik met dezelfde woede
door het donker joeg, hoe jij nog valser
dan een kat je nagels in drie harten sloeg.
Wat is het lang geleden en wat blijf je mooi.

Ik heb de dagen één voor één geteld
en met de beste woorden die ik heb:
ik hou van je. In jou vind ik een bed.

En het is lente en we delen hier dezelfde
nacht met alles wat dat zegt.

NIGHT REST

Evening. Two gardens further up spring is raging
and hijackers are stealing through the dark.
Somewhere nails are scrabbling for fur. Screechings
for crumbs of love. Badly mangled ears.
The randy hostilities of a spring night.

Almost forgotten how I with the selfsame rage
once hunted through the dark, how you still meaner
than a cat sunk your nails into three hearts.
How long ago that is and how lovely you still are.

I've counted the days one by one
and with the best words that I have:
I love you. In you I find a bed.

And it is spring and we are sharing here the same
night with all that that entails.

BINNENBRAND

Beelden, beelden, zo helder en geheim
dat ik op slag verstijfde - elke boom,
het hele bos keek mee. Ik schrok niet eens,
ik viel meteen twee dijen in toen ik
het vond. Pas later kreeg het een verhaal.

Zoals vandaag. Wie graaft mijn glimlach op?
Wie engelt me het bed in? De meisjes
onder mijn matras, die zijn zo snel,
die bliksemen op mijn bevel hun kleren uit,
die heten niet, die leven niet, die zijn

zo weggelegd. Maar 's avonds zie ik soms
dat bos waar ik m'n eerste boekje vond:
een stronk met dijen, schaamgras, lillend licht,
mijn ogen smeulen en de hemel kleurt.
Die middag als een open wond.

FIRE WITHIN

Pictures, pictures – so clear and clandestine
I instantly grew stiff – each tree, the whole
wood also looked. I was not even scared,
fell at once between two thighs on finding
it. It got a story only later.

Just like today. Who will unearth my smile?
Who will angel me into bed? The girls
under my mattress, they are all so quick,
at my command they lightning off their clothes,
they have no names, they have no lives, they're put

straight away. At times in the evening, though,
I see the wood where I found my first book:
a stump with thighs, curled grass, shimmering light,
my eyes smoulder and the sky glimmers. That
afternoon as an open wound.

KAUFHAUS DES WESTENS

Kaufhaus des Westens. Kopen op recept.
Lento, lento langs vitrines schuiven
en betoverd bij een vulpen blijven staan.
Lipstick. Horloges. Lingerie. Kasjmier.
Als ergens ooit genezen wordt, dan hier.

Hier is het warm en druk, hier kun je dromen,
hier kun je kosteloos bij een roltrap komen
waar Europa zich ontvouwt: een massagraf
dat blaakt van hoop en voor het donker
rouge, speelgoed en horloges koopt.

KAUFHAUS DES WESTENS

Kaufhaus des Westens. Buying on prescription.
Lento, lento lounging past shop windows
and stopping quite bewitched at a fountain pen.
Lipstick. Watches. Lingerie. Cashmeres.
If cures can take place anywhere, then here.

Here it is warm and busy, here you can dream,
here you can escalate for free to where
Europe is now unfolding: a mass grave
blazing with hope-filled sparks that's buying
rouge and toys and watches for the dark.

DIT IS MIJN DAG

Vanochtend werd ik wakker in een droom
van iemand die een huid van vlees bewoont.

Ik kon niet vluchten, ik was geen Tsjwang Tse
die had gedroomd dat hij een vlinder was

en zich bij ochtendlicht afvroeg of hij,
Tsjwang Tse, gedroomd had een vlinder te zijn

of dat de vlinder droomde als Tsjwang Tse
te ontwaken, nee, ik was een mens,

een taai skelet met tweeëndertig tanden,
twee handen en een tragisch intellect

dat met een angst voor klokken was behept.
Maar langzaam, bijna heilig, stond ik op,

gaf mijn gezicht een hand en ritste mijn
gedachten dicht. Dit is mijn dag, wist ik.

Hier lonkt een spiegel naar verwonderd licht.
Daar breekt een vlinder uit. En dat ben ik.

THIS IS MY DAY

This morning I woke up inside a dream
of someone living in a skin of flesh.

And I had no escape, I was no Chwang Tse
who'd dreamt he was a butterfly

and asked himself when dawn came whether he,
Chwang Tse, had dreamt he was a butterfly

or that the butterfly dreamt of waking
as Chwang Tse, no, I was human,

a sturdy skeleton with thirty-two teeth,
two hands and a tragic intellect

cursed with a fear of clocks.
Slowly, though, reverently almost, I

gave my face a hand and zipped my
thoughts up tight. This is my day, I knew.

Here a mirror peers at astonished light.
There a butterfly breaks out. And that is me.

EEN SOORT THUISKOMST

Toen ze me wekten was mijn hand beveleesd.
Over mijn ribben spande zich wat huid

en zwaar van slaap keek ik mijn ogen uit.
Ik wist niet wie mij op dit daglicht wees,

laat staan of ik hier eerder had geleefd.
Een tak zag ik, en nog een tak, en ook

een kruis of twee dat in de hemel stak.
Toen veegde ik de aarde uit mijn haar

en hees me overeind. De zon stond laag,
mijn botten bleven slapen, maar ik liep.

En liep. En 's avonds kwam ik bij een stad
waar de tijd aan stukken werd geleefd.

Vluchtheuvels. Winkelstraten. Zebrapaden.
Het was of ik nooit nodig was geweest.

Maar dans ik straks als een volleerd toerist
mijn voeten stuk in een beroemde steeg:

er is een licht dat onvervangbaar is.
Toen ze me wekten was mijn hand van vlees.

A SORT OF HOMECOMING

My hand when they awoke me was full-fleshed.
Over my ribs some skin was tautly stretched

and drugged with sleep I looked out through my eyes.
I did not know who showed me this daylight,

let alone if I had lived here before.
A saw a branch, then one more branch, and then

a cross or two that stuck up in the sky.
I then brushed all the earth out of my hair

and heaved myself upright. The sun was low,
my bones just went on sleeping, but I walked.

And walked. Arrived that evening at a town
where time was being lived to pieces.

Traffic islands. Shopping streets. Zebra crossings.
It was as if I'd never been of use.

But in some lane I dance at once my feet
to pieces like an accomplished tourist:

there is a light that cannot be replaced.
My hand when they awoke me was of flesh.

RUST NIET

De hemel kijkt niet in de bijbel, geen ster
spelt de koran. Maar wie goed lezen kan
ziet elke penning voor een zegen aan.

Ooit zat je in een kamer met een vrek.
Hij was niet slecht, schonk lucht, serveerde stenen
en proostte vrolijk al zijn charmes weg.

Ooit dronk je samen Met een miljonair.
Hij lachte hard, zijn blik stond goed, en goed
was ook het geld dat hij voor grillen had.

Rust niet. Rust niet voordat je broekzak brandt
van keiharde sterren. Belieg je bank.
Sla ruggen stuk. Ga waar je grillen gaan.

Zie elke penning voor een zegen aan.

Bronvermelding:

'Jeunesse Dorée', 'Hard tegen hard', 'Oudste zoon', 'Dit is mijn dag', 'Een soort thuiskomst', 'Rust niet' uit: ???

'Binnenbrand', 'Nachtrust', 'Kaufhaus des Westens' en 'Misverstand' uit: Zwart als kaviaar, Bert Bakker, Amsterdam 2001.

DON'T REST

Heaven consults no bible, and no star
spells the koran. But the good reader sees
each token as a blessing from on high.

Once you have visited a skinflint's pad.
He wasn't bad, poured draughts of air, served stones
and gladly toasted all his charms away.

Once you have shared drinks with a millionaire.
His laugh was loud, his gaze was solid, as
the money was that paid his fancy's bill.

Don't rest. Don't rest until your pocket burns
with stars of granite. Lead your bank a dance.
Squander away. Follow your fancy. See

each token as a blessing from on high.

Sources:

'Jeunesse Dorée', 'The gloves off', 'Eldest son', 'This is my day', 'A sort of homecoming', 'Do not rest' from: ???

'Fire within', 'Night rest', 'Kaufhaus des Westens' and 'Misunderstanding from: Black as caviar, Bert Bakker, Amsterdam 2001.